

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ**  
**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ**  
**ГЕОГРАФИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ**  
**Кафедра геодезии и картографии**

ТОЛПИНСКИЙ Андрей Сергеевич

**СОЗДАНИЕ УЧЕБНОГО КАРТОГРАФИЧЕСКОГО ПОСОБИЯ  
ПО ИСТОРИИ БЕЛАРУСИ  
ДЛЯ УЧРЕЖДЕНИЙ ОБЩЕГО СРЕДНЕГО ОБРАЗОВАНИЯ**

Магистерская диссертация  
специальность 1-31 80 02 «География»

Научный руководитель  
Романкевич Александр Петрович  
кандидат географических наук, доцент

Допущена к защите  
«\_\_» \_\_\_\_\_ 2018 г.  
Зав. кафедрой геодезии и картографии  
\_\_\_\_\_ А.П. Романкевич  
кандидат географических наук, доцент

Минск, 2018

## **ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ**

Толпинский А.С. Проектирование и составление учебного атласа по истории Беларуси Средних веков (магистерская диссертация). – Минск, 2018. – 65 с.

Учебный исторический атлас; исторические карты; проектирование и составление карт; редактирование карт; когнитивный дизайн; способы картографического отображения; история Беларуси Средних веков.

Целью данной работы являлось проектирование и составление учебного атласа по истории Беларуси Средних веков. Актуальность данной темы заключается в необходимости изучения новых методов проектирования и оформления картографических произведений, в том числе учебных карт и атласов. Новым методом оформления карт стало применение при проектировании специальных систем условных знаков теории когнитивного дизайна, что помогает обеспечить наглядность и информативность карт. Также в данной работе рассматривается классификация исторических карт, особенности их содержания и способы его отображения; особенности редактирования учебных исторических карт и атласов. Приведён анализ атласов, применяемых при изучении истории Беларуси в учреждениях, обеспечивающих получение общего среднего образования. Дана краткая характеристика истории Беларуси Средних веков. Поэтапно описываются проектирование и составление учебного атласа по истории Беларуси Средних веков. Рассматривается методика создания карт в программе векторной графики Adobe Illustrator.

Библиогр. 48 назв., 1 табл., 23 рис., 3 прил.

## **АГУЛЬНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА ПРАЦЫ**

Талпинскі А.С. Праектаванне і складанне навучальнага атласа па гісторыі Беларусі для ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі (магістарская дысертацыя). – Мінск, 2018. – 65 ст.

Навучальны гістарычны атлас; гістарычныя карты; праектаванне і складанне карт; рэдагаванне карт; кагнітыўны дызайн; спосабы картаграфічнага адлюстравання; гісторыя Беларусі Сярэдніх вякоў.

Мэтай дадзенай працы з'яўлялася праектаванне і складанне навучальнага атласа па гісторыі Беларусі Сярэдніх вякоў. Актуальнасць дадзенай тэмы складаецца ў патрэбы вывучэння новых метадаў праектавання і афармлення картаграфічных твораў, у тым ліку навучальных карт і атласаў. Новым метадам афармлення карт стала ўжыванне пры праектаванні адмысловых сістэм умоўных

знакаў тэорыі кагнітыўнага дызайну, што дапамагае забяспечыць навічнасць і інфарматыўнасць карт. Таксама ў дадзенай працы разглядаецца класіфікацыя гістарычных карт, асаблівасці іх зместу і спосабы яго адлюстравання; асаблівасці рэдагавання навучальных гістарычных карт і атласаў. Прыведзены аналіз атласаў, што ўжываюцца пры вывучэнні гісторыі Беларусі ва ўстановах, што забяспечваюць атрыманне агульнай сярэдняй адукацыі. Дадзена кароткая характарыстыка гісторыі Беларусі Сярэдніх вякоў. Паэтапна апісваюцца практаванне і складанне навучальнага атласа па гісторыі Беларусі Сярэдніх вякоў. Разглядаецца метадыка стварэння карт у праграме вектарнай графікі Adobe Illustrator.

Бібліягр. 48 назв., 1 табл., 23 мал., 3 дад.

## **GENERAL DESCRIPTION OF WORK**

Tolpinsky A.S. Designing and compiling of an educational atlas on the history of Belarus for institutions of general secondary education (master's thesis). – Minsk, 2018. – 65 p.

Educational historical atlas; historical maps; design and mapping; editing maps; cognitive design; methods of cartographic mapping; history of Belarus of the Middle Ages.

The aim of this work was to design and compile an educational atlas on the history of Belarus in the Middle Ages. The topicality of this topic is the need to study new methods for designing and processing cartographic works, including educational maps and atlases. A new method of mapping was the use in the design of special systems of conventional signs based on the theory of cognitive design, which helps to provide visibility and informativeness of maps. Also in this paper the classification of historical maps, the features of their content and ways to display it; features of editing educational historical maps and atlases are considered. The analysis of atlases used in studying the history of Belarus in institutions providing general secondary education is given. A brief description of the history of Belarus in the Middle Ages is also described. The design and compilation of the educational atlas on the history of Belarus in the Middle Ages are described step by step. The technique of creating maps in the program of vector graphics Adobe Illustrator is considered.

Bibliogr. 48 name, 1 table, 23 fig., 3 app.